

Sygn. akt I C 18/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Łukasz Stencel
Protokolant:	starszy protokolant sądowy Tomasz Madej

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (KRS (...))

przeciwko T. R. (PESEL (...))

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego T. R. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1.687,90 (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt siedem 90/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 28 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego T. R. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 655 (sześćset pięćdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 18 / 15

UZASADNIENIE

Dnia 28.08.2014r. powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. (dalej Spółka) wniosła do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym zażądała zasądzenia od pozwanego T. R. świadczeń pieniężnych. Nakazem zapłaty wydanym dnia 24.09.2014r. e-Sąd nakazał pozwanemu zapłacić Spółce kwotę dochodzoną w pozwie z odsetkami oraz kosztami postępowania, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieść w tym terminie sprzeciw. Pozwany wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty, wobec czego postanowieniem z dnia 21.11.2014r. e-Sąd w związku ze stwierdzeniem utraty przez nakaz zapłaty mocy w całości przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Po przekazaniu sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym. Na tym etapie postępowania powodowa Spółka zażądała zasądzenia od pozwanego T. R. kwoty 1.687,90 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Uzasadniając swoje żądanie powód podniósł w szczególności, że pozwany był studentem szkoły wyższej i zgodnie z umową o studiowanie zobowiązał się do ponoszenia opłat za studia, których nie

uregulował w całości. Na podstawie umowy o zakup wierzytelności z dnia 07.08.2013r. powód stał się wierzycielem pozwanego. Zaległość pozwanego stanowi kwotę dochodzoną w niniejszej sprawie i składa się na nią nieopłacone czesne (częściowo za miesiąc luty 2012r. oraz w całości za okres od marca do czerwca 2012r.) oraz skapitalizowane odsetki. (k. 29-31)

Pozwany T. R. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie. Zarzucił on, że zgodnie z § 7 pkt 3 i 7 umowy o studiowanie, uczelnia powinna go skreślić z listy studentów już wobec braku zapłaty czesnego za miesiąc marzec 2012r. oraz w związku z niezaliczeniem semestru zimowego. Nadto, że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu. (k. 80)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 13.10.2011r. pozwany T. R. zawarł z Wyższą Szkołą (...) w K., która w 2013r. zmieniła nazwę na Wyższa Szkoła (...) w K., umowę o studiowanie w tej uczelni i podjął naukę na niestacjonarnych (zaocznych) studiach pierwszego stopnia (inżynierskich), na kierunku informatyka. Zgodnie z zawartą umową uczelnia zobowiązała się odpłatnie zorganizować i przeprowadzić kształcenie na wybranym przez pozwanego kierunku studiów. Zasady opłaty czesnego dla studentów pierwszego roku były takie, że pierwsza wpłata w kwocie 190 zł płatna jest do 30 września 2011 r., 12 wpłat miesięcznych, w wysokości po 320 zł każda, płatnych z góry, do 5-go dnia każdego miesiąca, począwszy od października danego roku na konto uczelni. Przy czym za termin uiszczenia opłaty za naukę uważa się dzień wpływu środków pieniężnych na konto uczelni. Zastrzeżono, że wysokość czesnego nie ulegnie zmianie przez cały okres obowiązywania tej umowy. Nadto zastrzeżono w szczególności, że nieuiszczenie opłaty w terminie może spowodować naliczenie odsetek ustawowych, jak również, że niewniesienie przez studenta należnych uczelni opłat w ciągu 30 dni od ustalonego terminu zapłaty skutkuje skreśleniem z listy studentów, co uniemożliwia dalsze korzystanie z usług edukacyjnych (§ 7 ust. 7). Umowa ta w § 8 przewidywała również, że student może zrezygnować z nauki w uczelni przez złożenie pisemnego oświadczenia. Przy czym przyjęcie rezygnacji z nauki nie powoduje zwrotu opłat miesięcznych do dnia rezygnacji. Data złożenia oświadczenia o rezygnacji jest terminem wiążącym uczelnię do zaprzestania naliczania opłat i odsetek. Określona w zawartej umowie wysokość miesięcznej raty czesnego była zgodna z ustaloną przez uczelnię wysokością opłat w roku akademickim 2011/2012.

Zgodnie z zawartą umową o studiowanie dopełnieniem określenia praw i obowiązków studenta związanych z tokiem studiów był Regulamin studiów, z którym pozwany został zapoznany (§ 4 ust. 1 i 2). Jego postanowienia przewidywały w § 30 ust. 1-3, że student skreślany jest z listy studentów w przypadku : 1) niepodjęcia studiów, 2) rezygnacji ze studiów, 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni, a nadto, że student skreślony może być z listy studentów w przypadku : 1) stwierdzenia braku postępów w nauce, 2) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w regulaminowym terminie, 3) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów. Decyzje o skreśleniu studenta z listy studentów z powodów, o których mowa w ust. 1-2. podejmuje dziekan. Od decyzji dziekana przysługuje, w terminie 14 dni od ich otrzymania, odwołanie do rektora za pośrednictwem dziekana. Decyzja rektora jest ostateczna. Nadto § 30 w ust. 5 przewidywał, że rezygnacja ze studiów złożona musi być w formie pisemnej. Za datę rezygnacji uważa się datę złożenia pisma w dziekanacie. (okoliczności niesporne; odpisy : kopii umowy nr (...) o studiowanie – k. 37, wypisu z rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych – k. 41-42, Statutu Wyższej Szkoły (...)w K. – k. 44-49 i k. 58-63, Zarządzenia Nr (...) Kanclerza Wyższej Szkoły (...) w K. z dnia 02.06.2011r. w sprawie ustalenia odpłatności za studia na rok akademicki 2011/2012 – k. 64-65, Uchwały Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. Nr 1/VIII/07 z dnia 06.08.2007r. – k. 43, odpisu z KRS dot. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. – k. 39-40, Regulaminu studiów – k. 50-57; fakty uznane przez Sąd za przyznane)

Pozwany podjął studia na uczelni, ale nie zaliczył on semestru zimowego w roku akademickim 2011/2012. (dowód : - odpis potwierdzenia odbioru dokumentów i ślubowania – k. 38; - zeznania pozwanego T. R. – k. 81 w zw. z k. 80v)

W miesiącu lutym 2012r. pozwany nie zapłacił miesięcznej raty czesnego w pełnej wysokości, jak również nie opłacał czesnego w kolejnych miesiącach, tj. od marca do czerwca 2012r. Jednocześnie nie złożył on uczelni oświadczenia o rezygnacji ze studiów. W związku z brakiem zapłaty miesięcznych rat czesnego za trzy kolejne miesiące (marzec, kwiecień i maj) w maju 2012r. uczelnia wezwała pozwanego do zapłaty. Następnie wobec braku zapłaty, w dniu

21.06.2012r. Dziekan Wydziału Informatyki podjął decyzję o skreśleniu pozwanego z listy studentów 1 roku studiów niestacjonarnych na kierunku informatyka, z dniem podjęcia tej decyzji. Pozwany nie odwoływał się od niej. Uczelnia zaprzestała naliczania pozwanemu dalszych miesięcznych rat czesnego.

W dniu 07.08.2013r. uczelnia zawarła z powodową Spółką umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie której wierzytelność pieniężna uczelni w stosunku do pozwanego z tytułu świadczonych usług edukacyjnych została przeniesiona na rzecz tej Spółki. W grudniu 2013r. powodowa Spółka poinformowała pozwanego o nabyciu od uczelni wierzytelności wynikającej z umowy o studiowanie i wezwała go do zapłaty nieopłaconego czesnego wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi oraz opłaty za wezwanie do zapłaty dokonane przez uczelnię.

Łączna kwota nieopłaconego przez pozwanego czesnego za okres od lutego do czerwca 2012r. oraz odsetek ustawowych (naliczonych od dat wymagalności poszczególnych rat miesięcznych czesnego do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu tj. do dnia 27.08.2015r.) wynosi 1.687,90 zł. (okoliczności niesporne; odpisy : dokumentu czesne studenta – k. 66, decyzji z dnia 21.06.2012r. Dziekana Wydziału Informatyki – k. 67, umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 07.08.2013r. z wyciągiem z załącznika do niej – k. 68-69, wezwania do zapłaty z dnia 30.12.2013r. z dowodem nadania – k. 70-71; fakty przyznane)

Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie przyjętych okoliczności niespornych, a także powołanych szczegółowo wyżej dowodów, które ocenił jako wiarygodne, ponieważ wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają tworząc logiczną i spójną całość. Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z dyspozycją art. 328 § 2 k.p.c. Sąd ma obowiązek wskazania dowodów, na których oparł swoje ustalenia faktyczne, natomiast nie ma obowiązku uzasadniania dlaczego tym dowodom dał wiarę. Dopiero w razie zarzutów stron bądź wątpliwości, co do poszczególnych dowodów, Sąd powinien wskazać na wyniki swojej oceny w tym zakresie. Zgodnie z dyspozycją powołanego wyżej przepisu, Sąd ma obowiązek omówienia tych dowodów, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W niniejszej sprawie strony nie kwestionowały zgłoszonych dowodów, jak również w ocenie Sądu nie budzą one wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Powód wykazał swoje roszczenie, tak co do zasady jak i wysokości. Znajduje ono potwierdzenie w przedstawionych w niniejszym procesie dowodach z dokumentów.

Przechodząc do oceny zarzutów zgłoszonych przez pozwanego należy na wstępie podnieść, że powodowa Spółka nabyła wierzytelność wobec niego na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 07.08.2013r., znajdującej oparcie w art. 509 k.c. i art. 510 § 1 k.c. Zgodnie z art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Pozwany mógł więc skutecznie zgłosić w niniejszym procesie zarzuty przysługujące mu wobec zbywcy wierzytelności – uczelni, a dotyczące wszelkich zdarzeń, które nastąpiły przed zawiadomieniem go o przelewie wierzytelności.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Stosownie do treści art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Zgodnie z treścią art. 120 § 1 zdanie pierwsze k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Z dniem 01.10.2014r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014r. poz. 1198 – dalej „ustawa zmieniająca”), mocą której w ustawie z dnia 27 lipca 2005r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 572 ze zm. – dalej „p.s.w.”) dodano art.

160a. Zgodnie z tym przepisem, warunki pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 5 p.s.w., oraz opłat za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1-6 p.s.w., a także wysokość tych opłat, określa umowa między uczelnią a studentem lub osobą przyjętą na studia, zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Stosownie do ust. 7 wskazanego przepisu, roszczenia wynikające z tych umów przedawniają się w terminie trzech lat. Ponadto w art. 32 ustawy zmieniającej przewidziano, że do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 p.s.w., zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, stosuje się art. 160a ust. 7 p.s.w. Tak więc art. 160a ust. 7 p.s.w. określa termin przedawnienia roszczenia obejmującego opłaty za świadczone usługi edukacyjne związane z kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych wynikających z umowy zawartej między uczelnią a studentem i wynosi on trzy lata.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, iż pozwany zawarł z uczelnią umowę o studiowanie w dniu 13.10.2011r., a więc pod rządem ustawy z dnia 27 lipca 2005r. - Prawo o szkolnictwie wyższym. Przesądza to, że termin przedawnienia się miesięcznych rat czesnego, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1 lit (b) wymienionej umowy o studiowanie, wynosi trzy lata na podstawie art. 160a ust. 7 p.s.w. w zw. z art. 32 ustawy zmieniającej. Tym samym przyjmując, że najdawniej wymagalna część nieuiszczonego czesnego (za miesiąc luty 2012r.), dochodzonego w niniejszym procesie od pozwanego, stała się wymagalna w dniu 06.02.2012r., to przedawnienie nastąpiłoby dopiero po trzech latach z upływem dnia 06.02.2015r. Natomiast kolejne miesięczne raty czesnego, dochodzonego w niniejszym procesie od pozwanego, uległyby przedawnieniu jeszcze później.

Mając na uwadze powstałe wątpliwości, co do zgodności art. 32 ustawy zmieniającej z Konstytucją RP należy również stwierdzić, iż zgodnie z ustalonymi w § 7 umowy o studiowanie zawartej dnia 13.10.2011r. zasadami opłaty czesnego, to miało ono charakter świadczenia okresowego. Dla tego rodzaju świadczeń pieniężnych, do których zalicza się również świadczenie z tytułu odsetek, powołane wyżej przepisy Kodeksu cywilnego także przewidują trzyletni okres przedawnienia.

Stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem przedsiębiorczą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Z kolei zgodnie z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Natomiast zgodnie z § 2 powołanego przepisu, w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Powód wniósł pozew w niniejszej sprawie do e-Sądu w dniu 28.08.2014r., co skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia roszczenia. Tym samym zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia jest nieuzasadniony.

Tak samo należy ocenić zarzut pozwanego, że uczelnia obowiązana była skreślić go z listy studentów od razu po tym kiedy nie zapłacił miesięcznej raty czesnego za miesiąc marzec 2012r., a także kiedy nie zaliczył semestru zimowego w roku akademickim 2011/2012, a w konsekwencji po tych zdarzeniach powinna zaprzestać naliczania kolejnych miesięcznych rat czesnego.

Prawa i obowiązki uczelni oraz studenta określały zawarta między nimi w dniu 13.10.2011r. umowa o studiowanie oraz Regulamin studiów - dalej „regulamin”, które wyrażały zgodną wolę stron. Przedmiotowy zarzut pozwanego nie znajduje oparcia ani w treści powołanej umowy, ani w regulaminie. Uwzględniając okoliczności faktyczne niniejszej sprawy zgodnie z umową o studiowanie oraz regulaminem uczelnia obowiązana była skreślić pozwanego z listy studentów oraz od razu zaprzestać naliczania opłat i odsetek jedynie w przypadku złożenia przez niego pisemnego oświadczenia o rezygnacji ze studiów. Tymczasem sytuacja faktyczna w niniejszej sprawie była taka, że pozwany podjął studia na uczelni w roku akademickim 2011/2012, po kilku miesiącach zaprzestał uiszczania czesnego i jednocześnie nie złożył uczelni pisemnego oświadczenia o rezygnacji ze studiów. Umowa o studiowanie w § 7 ust. 7 stanowi jedynie o skutku jaki rodzi niewniesienie przez studenta należnych opłat. Nie stanowi ona jednocześnie w żadnym ze swoich postanowień, w jakim terminie uczelnia zobowiązana jest podjąć decyzję o skreśleniu studenta z listy studentów w takim przypadku. Brak jest także stosownego uregulowania w regulaminie. Nadto brzmienie § 30 ust. 2 regulaminu („Student skreślony może być z listy studentów”) wskazuje, iż niewniesienie przez

studenta opłat związanych z odbywaniem studiów, jak również nieuzyskanie zaliczenia semestru, nie spowoduje obligatoryjnego skreślenia studenta z listy studentów, ale jedynie może tym skutkować. Oceniając z kolei, czy dopuszczalne było skreślenie pozwanego z listy studentów dopiero w czerwcu 2012r. i zaprzestanie naliczania opłat dopiero od tego momentu, należy stwierdzić, że w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy sytuacja taka była prawidłowa. Przede wszystkim zgodnie z treścią zobowiązania łączącego pozwanego z uczelnią, w razie braku chęci kontynuowania nauki na studiach, powinien on poinformować o tym uczelnię w ustalony sposób tj. złożyć pisemne oświadczenie o rezygnacji ze studiów. Niespornym było, że pozwany nie zachował się taki sposób, co sam przyznał. Jednocześnie nie wskazał on żadnych okoliczności, które stały na przeszkodzie w złożeniu przez niego oświadczenia o rezygnacji ze studiów. Należy też zauważyć, że przedmiotem działalności uczelni, także niepublicznej, jest kształcenie studentów i z zasady organizacja kształcenia dotyczy dużej liczby osób. Nie można więc wymagać, aby osoby reprezentujące uczelnię, w przedmiotowym przypadku dziekan wydziału, od razu w przypadku niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów przy jednoczesnym braku oświadczenia pozwanego o rezygnacji z nauki, jak również nieuzyskania zaliczenia semestru, podejmowały decyzję o skreśleniu go z listy studentów. Nadmienić wypada, że w pewnych sytuacjach takie działanie uczelni wobec studenta mogłoby stanowić nadużycie prawa np. w przypadku incydentalnego, niezawinionego niewniesienia opłaty. Zachowanie się uczelni było racjonalne i nie skutkowało nieuzasadnionym obciążeniem pozwanego ratami czesnego. Po trzech miesiącach, w ciągu których pozwany kolejno nie uiścił czesnego, ale jednocześnie nie złożył oświadczenia o rezygnacji ze studiów, uczelnia wezwała go do zapłaty. Po stwierdzeniu braku wpłaty dziekan wydziału niezwłocznie, bo w kolejnym miesiącu, podjął decyzję o skreśleniu pozwanego z listy studentów. Od tego momentu uczelnia zaprzestała naliczania kolejnych miesięcznych rat czesnego.

Jedynie na marginesie powyższych rozważań należy zauważyć, że przy uwzględnieniu stanowiska pozwanego wyrażonego w ramach omawianego zarzutu dochodzone roszczenie także byłoby uzasadnione z tym, że częściowo.

Natomiast żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych, tak skapitalizowanych jak i na przyszłość, znajduje oparcie w art. 481 § 1 i § 2 k.c. oraz art. 482 § 1 k.c.

Wobec powyższego Sąd na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i wnioskiem powoda (k. 29v). Na zasądzone w łącznej kwocie 655 zł koszty procesu składają się : opłata od pozwu (30 zł), koszty zastępstwa procesowego (600 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego (17 zł) oraz wydatki powoda związane z dochodzeniem roszczenia (8 zł). Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu opiera się na art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSR Łukasz Stencel